

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือ
ในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวศุภิพร สร้อยแก้ว

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงฤดี ลาสุชะ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร. ทศพร คำผลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา (medication adherence) เป็นกระบวนการ
ที่ช่วยให้ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงได้รับยาอย่างถูกต้อง และต่อเนื่อง ตามแผนการรักษาของ
แพทย์ และลดภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ
พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรค
ความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยประยุกต์ตามกรอบการพัฒนาแนว
ปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิชาชีพด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย (National
Health and Medical Research Council [NHMRC], 1999) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง
(purposive sampling) ประกอบด้วย บุคลากรที่มีสุขภาพที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ
ที่มารับบริการในคลินิกความดันโลหิตสูง จำนวน 5 คน ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ระหว่างเดือน
มีนาคม 2552 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2553 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความเป็นไปได้
ในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุ
โรคความดันโลหิตสูง ตรวจสอบความถูกต้องของแนวปฏิบัติทางคลินิก และหาความเที่ยงตรงของ
เนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. แนวปฏิบัติทางคลินิก พัฒนาโดยทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ และมีขั้นตอนการพัฒนาอย่างเป็นระบบสอดคล้องตามมาตรฐานของสถาบันรับรองคุณภาพขององค์กรสุขภาพ (The Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organization [JCAHO], 2001) และประกอบด้วย 6 หมวด ได้แก่ 1) การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 5) การดูแลต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมความร่วมมือความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 6) การติดตามและพัฒนาคุณภาพการบริการ แนวปฏิบัติทางคลินิกประกอบด้วย ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 43 ข้อ

2. แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในคลินิกความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่สาย
ดังนั้นควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ไปใช้ในโรงพยาบาลแม่สายต่อไป

Independent Study Title Development of Clinical Practice Guidelines for Promoting the Medication Adherence Among Older Persons with Hypertension, Maesai Hospital, Chiang Rai Province

Author Miss Suleeporn Soykaew

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Duangruedee Lasuka Advisor

Lecturer Dr. Totsaporn Kharmpolsiri Co-advisor

ABSTRACT

Medication adherence is a process that can help older persons with hypertension receive medication correctly and continuously according to the medication treatment plan and reduce various complication. This developmental study aimed to develop clinical practice guidelines (CPGs) for the promotion of medication adherence among older persons with hypertension at Maesai hospital, Chiang Rai province. A guide to the development of CPGs of the Australian National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999) was applied as a framework for this study. The sample was selected by purposive sampling and consisted of five health team personnel who were involved in elderly care at the hypertension clinic. The study was conducted during March 2009 to February 2010. Data were collected using the questionnaire on feasibility in using CPGs for promoting medication adherence among older persons with hypertension. The CPGs and the questionnaire were validated by 5 experts. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of the study revealed that:

1. The CPGs were developed by multidisciplinary health care team, using the systematic process according to the standards of the Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations (JCAHO) and consisted of six components: 1) protection of the rights and ethics, 2) assessment of medication adherence, 3) enhancement of medication adherence, 4) knowledge provision regarding medication adherence, 5) continuous care for promoting medication adherence, and 6) quality improvement of the health service. The CPGs consisted of the 43 recommendations of clinical practice.

2. The CPGs are feasible for promoting medication adherence among older persons with hypertension at Hypertension clinic, Maesai hospital.

Therefore, CPGs for promoting medication adherence among older persons with hypertension should be used at Maesai Hospital.